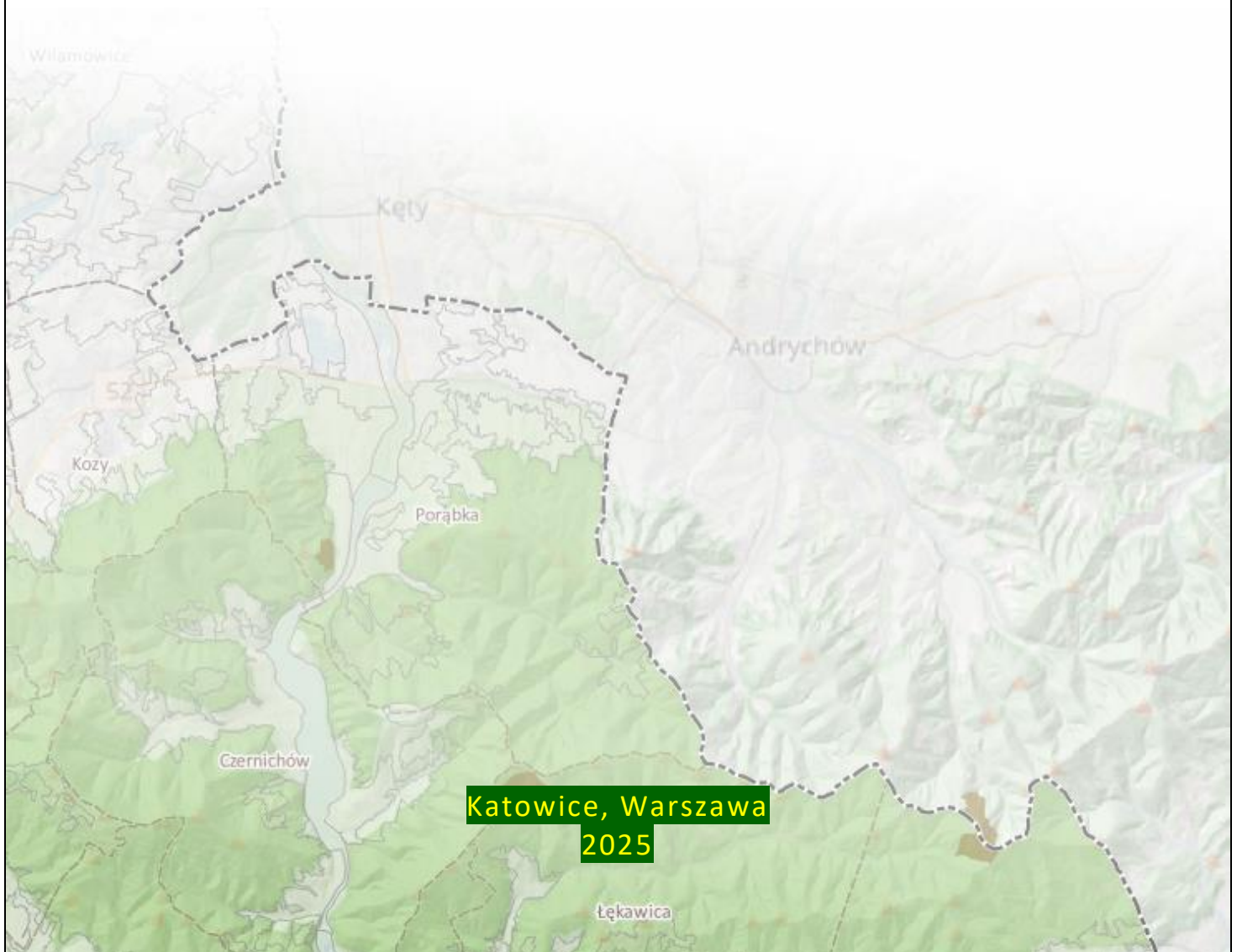

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZY OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru: Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą

Forma ochrony: Park Krajobrazowy

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w
Warszawie

(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła
Techniczna) w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

1 METRYCZKA OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru lub obiektu	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą
Forma ochrony	Park Krajobrazowy
Akt prawny powołujący (pierwotny)	Rozporządzenie Nr 28/98 Wojewody Częstochowskiego z 21 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą" (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 25, poz. 269)
Akt prawny powołujący (aktualny) ¹	Rozporządzenie Nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą" (Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 163, poz. 3071)
Cele ochrony	Szczególnym celem ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu dorzecza Liswarty jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie: 1) właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności siedlisk hydrogenicznych dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródlisk; 2) szaty roślinnej, w tym charakterystycznego układu mozaiki leśno-łąkowo-polnej; 3) różnorodności flory i fauny; 4) walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego, z zabytkowymi układami przestrzennymi wsi, zespołami pałacowo-parkowymi, historycznymi elementami zagospodarowania przemysłowego, alejami, zadrzewieniami śródpolnymi i historycznym układem dróg; w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.
Nazwa mezoregionu	Obniżenie Górnej Małej Panwi Obniżenie Górnej Warty Obniżenie Liswarty Próg Herbski Próg Woźnicki
Położenie administracyjne (gminy)	Blachownia

¹ W charakterystyce podano dane wg stanu na dzień opracowania. Aktualizowany centralny rejestr form ochrony przyrody prowadzi Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (<https://crfop.gdos.gov.pl/>)

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego

	Boronów Ciasna Herby Kochanowice Konopiska Koszęcin Panki Przystajń Starcza Woźniki Wręczyca Wielka
Powierzchnia (ha)	38 731,00 (wg aktu powołującego)

Wykaz jednostek krajobrazowych zidentyfikowanych w obrębie obszaru lub obiektu chronionego (z oznaczeniem krajobrazów priorytetowych – jeśli występują):

ID	PODTYP	PRIORYTET
640	6b	NIE
643	3a	NIE
645	6c	TAK
646	3a	TAK
647	6d	NIE
648	2a	NIE
649	7a	NIE
652	3c	TAK
653	2a	TAK
654	6c	TAK
655	3c	TAK
657	6c	NIE
659	3a	TAK
660	6a	TAK
661	3c	TAK
662	6g	NIE
663	14a	NIE
665	2d	TAK
666	6c	NIE
667	6b	NIE
668	6c	NIE
669	6a	NIE
670	3b	NIE
671	3b	NIE
672	6g	TAK
673	3a	NIE
674	6b	NIE
675	7a	NIE
676	3b	NIE
677	6a	TAK
679	6b	NIE
680	6d	NIE

683	6d	NIE
685	3b	NIE
686	6d	NIE
687	9a	NIE
689	6d	NIE
691	3b	NIE
692	3b	NIE
696	6d	NIE
697	3b	NIE
700	2a	NIE
701	6b	NIE
703	6d	NIE
705	6e	NIE
710	6g	NIE
744	6b	NIE
748	6b	NIE
749	3a	NIE
750	3b	NIE
751	3a	NIE
753	6c	NIE
754	7a	NIE
755	6b	NIE
767	3b	NIE
773	7a	NIE
831	6c	NIE
889	6c	NIE
891	7a	NIE
902	3a	NIE

2 ZAGROŻENIA

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia (odbiorca presji) dziedzina lub dział	Kod zagrożenia	Rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (0–12 pkt.)	ID jednostek, w których występuje zagrożenie
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4.	Eksploracja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1, VI.3	W	1-5	645, 751, 646, 754, 668, 689, 672, 692, 691, 750
	A.1.6.	Składowiska odpadów	VI.4	W	1-5	645, 751, 646, 754, 668, 689, 672, 692, 691, 750
	A.1.7.	Erozja gleb	III.1	W	1-6	754, 668, 683, 666, 689, 703, 696, 686
	A.1.9.	Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydm itp.)	VI.1, VI.3, VI.5	W	1-2	645, 643, 648, 649, 751, 646, 653, 657, 668, 685, 672, 692, 673, 691, 750
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.1.	Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	III.1	W	1-5	643, 653, 652, 661, 665, 655
	A.2.2.	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	III.1	W	1-5	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674
	A.2.4.	Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.4	W	1-5	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674
	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	I.2.1, I.3, I.4, III.2	W	1-9	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1.	Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	III.1.1	W	1-9	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674
	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	III.1.1	W	1-6	645, 648, 751, 754, 668, 687, 755, 667, 672, 654, 663
	A.3.5.	Zmniejszanie się różnorodności biologicznej	I, III.1, III.2, III.4,	W	1-9	749, 645, 744, 643, 648, 649, 751, 646, 653, 753, 767, 657, 660, 661, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 685, 666, 687, 755, 670, 667, 671, 689, 672, 629, 675, 700, 697, 889, 891, 701, 703, 673, 902, 705, 680, 691, 647, 662, 710, 750, 679, 654, 665, 669, 696, 640, 748, 663, 686, 674, 676
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3.	Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.1.2	W	1-8	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 754, 773, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 679, 654, 696, 640, 748, 663, 686, 674
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2.	Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I.5.1	W, Z	1-6	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 754, 773, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 679, 654, 696, 640, 748, 663, 686, 674
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych, D.3. Walory sanitarne	D.3.3.	Zanieczyszczenie wód	III.2	W, Z	1-6	645, 648, 653, 652, 660, 668, 677, 672, 669
E. Inne zagrożenia	E.1.1	Obniżenie się poziomu wód gruntowych i osuszanie siedlisk	III.5	Z, W	1-5	645, 643, 648, 653, 652, 657, 661, 665, 655

3 REKOMENDACJE

Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów obrębie form ochrony przyrody	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, w obrębie obszarów chronionych	Kody ID jednostek, dla których występują rekomendacje lub wnioski	Potencjalny adresat realizacji
Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	Kontrola i eliminacja miejsc nielegalnej eksploatacji kruszyw poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa w przedmiotowym zakresie. Rekultywacja terenu po zakończeniu legalnej eksploatacji. Pozostawianie części odsłoniętych ścian skalnych i półek eksploatacyjnych dla geoochrony. Pozostawianie części odsłoniętych ścian skalnych i półek eksploatacyjnych do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych, muraw kserotermicznych lub napiaskowych. Stopniowe wygaszanie eksploatacji, docelowo zaniechanie. Uwzględnienie struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych w rekultywacji i zagospodarowaniu. Niedopuszczanie do eksploatacji złóż, dla których przed uchwaleniem audytu krajobrazowego nie wydano koncesji na eksploatację	645, 751, 646, 754, 668, 689, 672, 692, 691, 750	WIOŚ, starostwa powiatowe, marszałek województwa, gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Składowiska odpadów	Kontrola i eliminacja miejsc nielegalnego deponowania odpadów poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa w przedmiotowym zakresie. Odstąpienie od lokalizacji składowisk odpadów. Rekultywacja terenu składowisk w kierunku leśnym i zasłonięcie składowiska odpadów zielenią wysoką	645, 751, 646, 754, 668, 689, 672, 692, 691, 750	WIOŚ, gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Erozja gleb	Nieprzekształcanie użytków zielonych w grunty orne. Utrzymywanie i/lub wprowadzanie lasów, zadrzewień, pasów zieleni i/lub miedz mających funkcje przeciwoerozyjne. Stosowanie technicznych metod ograniczania erozji. Dostosowywanie sposobów użytkowania gruntów rolnych do warunków środowiskowych, w tym: - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie, tam gdzie jest to możliwe, orki w poprzek na obszarach o dużym nachyleniu	754, 668, 683, 666, 689, 703, 696, 686	rolnicy, gminy

Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydm itp.)	Wyłączenie z zabudowy i innych form działalności dewastującej cenne formy rzeźby terenu. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych form rzeźby terenu, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy geomorfologicznej i jej przedpola widokowego. Ochrona prawna form najcenniejszych oraz ich zachowywanie w procesach i dokumentach planowania przestrzennego	645, 643, 648, 649, 751, 646, 653, 657, 668, 685, 672, 692, 673, 691, 750	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	Ograniczenie odpływu wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych oraz zaniechanie, tam gdzie nie jest to niezbędne, konserwacji systemu drenarskiego, a także poprzez budowę niewielkich spiętrzeń. Zaniechanie procesów osuszania bagien i torfowisk, w tym w szczególności melioracji odwadniających. Dążenie do przywracania, tam gdzie nie stoi to w sprzeczności z aktualnym lub planowanym zagospodarowaniem warunków hydrologicznych odpowiednich do naturalnego procesu odtworzenia się bagien i torfowisk i charakterystycznej dla nich roślinności	643, 653, 652, 661, 665, 655	ZPKWŚ, zarządcy rowów, Lasy Państwowe, rolnicy
Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk lądowych Ograniczanie intensywności mechanizacji produkcji rolnej i leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb, w tym ograniczanie nadmiernego wykorzystania środków ochrony roślin i nawozów Realizacja programów rolno-środowiskowo-klimatycznych	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674	rolnicy, Lasy Państwowe
Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	Zachowanie struktury mozaikowego krajobrazu, w szczególności ekosystemów łąk, muraw kserotermicznych i napiaskowych, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień. Ograniczanie intensywności rolnictwa i leśnictwa. Wyłączenie z zalesień cennych siedlisk nieleśnych. Zapewnienie organizmom saproksylicznym zróżnicowanego rodzajowo materiału żywicielskiego poprzez pozostawianie korzeni, konarów, gałęzi, wierzchołków, itd., w różnym stopniu rozkładu: materiał obumierający, martwy, wstępnie rozkładający się i butwiejący oraz w różny sposób rozmieszczonego przestrzennie: drzewa stojące, leżące, zawieszane, złomy, karpy, itd. Nieusuwanie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz drzew zamierających i dziuplastych, z wyjątkiem mogących stwarzać zagrożenie dla ludzi i mienia.	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674	gminy, użytkownicy terenów nieleśnych

	Realizacja programu ochrony i odtwarzania zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych. Obejmowanie najcenniejszych drzew i alej ochroną prawną jako pomników przyrody		
Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych i infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy, każdorazowo jednak z dostosowaniem do historycznego układu przestrzennego wsi. Promowanie architektury zabudowy uwzględniającej elementy nawiązujące do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, mała architektura, zieleń przydomowa)	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674	gminy, starostwa powiatowe
Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	Ograniczanie niszczenia i fragmentacji ekosystemów przyrodniczo cennych. Ograniczanie presji urbanistycznej. Utrzymanie łąk i pastwisk jako trwałych użytków zielonych między innymi w wyniku wdrażania stosownych pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych. Rezygnacja z wprowadzania na łąki świeże i wilgotne mieszanek traw pastewnych; maksymalne możliwe opóźnienie terminu koszenia łąk wilgotnych i turzycowisk, dla umożliwienia zakończenia cyklu rozwojowego storczykowatych oraz ptaków lęgnących się na łąkach. Koszenie i karczowanie, a następnie poddanie trwałemu użytkowaniu ekstensywnemu łąk nieużytkowanych z postępującą degradacją związaną z rozwojem roślinności ruderalnej i inicjalnych form zadrzewień	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 657, 660, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 670, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 697, 654, 655, 669, 696, 650, 748, 663, 686, 674	gminy, rolnicy
Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	Likwidacja istniejących, ograniczanie powstawania nowych oraz minimalizacja metodami przyrodniczymi i technicznymi negatywnego oddziaływania newralgicznych barier. Wyznaczenie i rozwój sieci korytarzy ekologicznych. Planowanie i zagospodarowanie struktury przestrzennej krajobrazu w obrębie dolin rzecznych, w tym przeciwdziałanie zamianie łąki i pastwisk na grunty orne, zwiększenie udziału mikrosiedlisk wodnych i podmokłych, zachowanie istniejących układów zadrzewień, zwiększanie liniowych struktur zadrzewieniowych	645, 648, 751, 754, 668, 687, 755, 667, 672, 654, 663	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	Zwiększanie liczby i różnorodności nisz ekologicznych dla różnych ekologicznie grup gatunków naturalnych poprzez: - pozostawianie w odnawianych oddziałach leśnych kęp starodrzewu o powierzchni co najmniej 5 arów do naturalnego rozpadu, sukcesywną przebudowę drzewostanów uwzględniającą warunki siedliskowe; zachowanie występujących i wprowadzanie nowych gatunków domieszkowych i biocenotycznych, stosowanie nisko intensywnych rębni,	749, 645, 744, 643, 648, 649, 751, 646, 653, 753, 767, 657, 660, 661, 754, 773, 665, 659, 668, 677, 683, 685, 666, 687, 755, 670, 667, 671, 689, 672, 629, 675, 700, 697, 889, 891, 701, 703, 673, 902, 705, 680, 691, 647, 662, 710, 750, 679, 654,	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe

	- pozostawianie na terenach leśnych drzew biocenotycznych: martwych, dziuplastych, przestoi; pozostawianie drzew martwych i dziuplastych również poza terenami leśnymi, - zachowanie i zwiększanie w krajobrazie liczby i powierzchni ekosystemów o skrajnych warunkach wilgotnościowych, w tym bagien, torfowisk, terenów okresowo zalewanych wodami, wydym, piaszczystych nieużytków gruntów ornych, nasłonecznionych skarp, itp.; niedopuszczanie do ich zabudowy lub zalesień, - zachowanie i zwiększanie w krajobrazach otwartych miedz, zadrzewień liniowych, obszarowych i pojedynczych, - zachowanie i ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk oraz zwiększanie ich zasięgu przestrzennego, - zwiększanie naturalnej retencji wodnej. Prowadzenie reintrodukcji i kontrolowanych introdukcji gatunków cennych. Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne	665, 669, 696, 640, 748, 663, 686, 674, 676	
Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	Promowanie standardów architektoniczno-urbanistycznych nawiązujących do lokalnych formy architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa) w obszarach o stwierdzonych cechach zabytkowych. Objęcie większych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych sołectw. Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez Powiatowego Inspektora Nadzoru nad zagospodarowaniem zabytkowych układów przestrzennych. Zachowanie cech architektury regionalnej poprzez tworzenie odpowiednich podstaw prawa miejscowego oraz ich promocję. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 754, 773, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 679, 654, 696, 640, 748, 663, 686, 674	gminy, WKZ, starostwo powiatowe, ZPKWŚ
Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego standardów architektoniczno-urbanistycznych określonych w planie ochrony Parku. Objęcie większych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych sołectw. Ochrona cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przed przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ochrona charakterystycznych, cennych cech ekspozycji czynnej i biernej, w tym punktów widokowych i przedpoli ekspozycji	645, 744, 648, 649, 653, 753, 767, 754, 773, 668, 677, 683, 666, 687, 755, 667, 689, 672, 675, 700, 889, 891, 701, 703, 902, 705, 680, 647, 662, 710, 679, 654, 696, 640, 748, 663, 686, 674	gminy, WKZ, starostwo powiatowe, ZPKWŚ

Zanieczyszczenie wód	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku, ze szczególnym uwzględnieniem, budowy systemów oczyszczania ścieków. Kontrola szczelności szamb oraz wywozu ścieków z gospodarstw domowych, a także szczelności płyt gnojowych. Ograniczenia do niezbędnego minimum stosowania nawozów sztucznych, gnojowicy i pestycydów. Promocja rolnictwa ekologicznego i pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych. Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych o szerokości co najmniej 5 m, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności rodzimej, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania. Regularne kontrole stanu czystości wód stawów, w tym zwłaszcza wód spuszcanych ze stawów w okresie jesiennym. Wprowadzenie, w miarę możliwości, rozwiązań technicznych - np. zbiorników podczyszczających, umożliwiających ograniczenie dopływu związków eutrofizujących do cieków	645, 648, 653, 652, 660, 668, 677, 672, 669	gminy, rolnicy, WIOŚ
Obniżenie się poziomu wód gruntowych i osuszanie siedlisk	Odbudowa i właściwa eksploatacja urządzeń piętrzących w sposób zapewniający inne funkcje ekologiczne cieków. Rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę oraz podłączenie do nich odbiorców, przy jednoczesnej likwidacji ujęć indywidualnych	645, 643, 648, 653, 652, 657, 661, 665, 655	gminy, Wody Polskie, zarządcy urządzeń wodnych

Rekomendacje i wnioski planistyczne odnoszące się do krajobrazów priorytetowych położonych w obrębie omawianego obszaru chronionego zawarte są w odpowiednich kartach krajobrazów priorytetowych (Tom II Audytu krajobrazowego woj. śląskiego).

Rekomenduje się uwzględnienie w obrębie stref ochrony krajobrazów wyznaczanych w ramach planu ochrony parku krajobrazowego, terenów otwartych położonych w granicach krajobrazów priorytetowych, a szczególnie stanowiących przedpola ekspozycji, osie widokowe oraz punkty i ciągi widokowe, w tym wskazanych w ramach charakterystyki na mapie walorów fizjonomicznych.